Cena 5 zł.
WYDANIE A
CZYTELNIK
ROK IV NR 121 (890)
SŁOWO POLSKIE
ŚRODA 4 MAJA 1949 ROKU
WROCŁAW — JELENIA GÓRA — WAŁBRZYCH — LEGNICA — OPOLE — GORZÓW

Dziś w numerze czterostronicowym: Konkurs »Słowa Polskiego« w ramach Tygodnia Oświaty

Niech żyje inteligencja polska w służbie ludu, postępu i socjalizmu

Przyspieszajmy rozwój kultury
przez pracę nad sobą i pomoc wzajemną
Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej na otwarciu biblioteki w fabryce im. gen. Świerczewskiego

WARSZAWA (PAP.). — 2 b.m. Prezydent Rzeczypospolitej, pod którego wysokim protektoratem rozpoczął się „Tydzień Oświaty, Książki i Prasy" — przybył do fabryki im. gen. Karola Świerczewskiego na Woli, aby wziąć udział w uroczystości otwarcia biblioteki, ofiarowanej fabryce przez Komisję Centralną Związków Zawodowych.

Na ufiekorowanym dziedzińcu fabryki, wysiadającemu z autia Prezydentowi Bierutowi, załoga zgotowała spontaniczną owację. Wznoszono niemilknące okrzyki: „Niech żyje!" i długo skandowano: „Bie-rut, Bie-rut".

Dostojnego Gościa serdecznie witali: sekretarz Komitetu Fabrycznego PZPR — Zelekiewicz, przewodniczący Rady Zakładowej — Krawczyk i naczelny dyrektor Koch oraz przodownicy pracy.

W obszernej świetlicy fabrycznej, uroczystość rozpoczęło dźwiękami hymnu narodowego, a następnie „Międzynarodówki".

Gdy przebrzmiały melodie, sekretarz Komitetu Fabrycznego Szolc zagaił zgromadzenie, poczym Prezydent Rzeczypospolitej wygłosił następujące przemówienie:

Obywatele i Towarzysze!

Rad jestem z okazji spotkania się z Wami jako z jednym z najstarszych zespołów robotniczych Warszawy, tworzących jedną z ważniejszych placówek naszego przemysłu i noszących imię bohatera Polski Ludowej — Karola Świerczewskiego. Pragnę więc najprzód złożyć całemu zespołowi Waszej fabryki jak najserdeczniejsze i serdeczne pozdrowienie.

Wczorajszy dzień 1-majowy był wielkim i wspaniałym przeżyciem nie tylko dla klasy robotniczej, ale dla olbrzymiej większości naszego narodu. Wielomilionowe masy pracujące z miast i wsi, ludzie pracy fizycznej i umysłowej, mężczyźni i kobiety, cała prawie młodzież — zarówno pracująca, jak i uczącą się — wszyscy wyszli na ulicę z radosnym poczuciem siły jedności i wiary w ostateczne zwycięstwo prawdy i sprawiedliwości, pokoju i postępu na całym świecie, to znaczy w zwycięstwo socjalizmu.

Źródłem naszej siły jest władza ludowa, jest nasze państwo demokracji ludowej, państwo ludu pracującego, który buduje w Polsce fundamenty nowego ustroju społecznego — opartego na zasadach gospodarki socjalistycznej, tam, gospodarki bez kapitalistów i obszarników, bez spekulantów i darmozjadów, gospodarki, w której jedynym właścicielem i gospodarzem fabryk, hut, kopalń, wszelkich zakładów przemysłowych, kolei, portów, okrętów — stosownie wszystkich środków i urządzeń wytwórczych będzie cały naród polski. Już dziś rozwija się i osiąga coraz wspanialsze wyniki nasz unaroodowiony przemysł, w którym gospodarka planowa zdała dobrze swój egzamin, ponieważ pierwszy 3-letni narodowy plan gospodarczy był wykonany w ciągu ubiegłych 2-ch lat z nadwyżką, zaś w roku bieżącym zostanie — dzięki wysiłkom i entuzjazmowi klasy robotniczej — zakończony przedterminowo.

(dalszy ciąg na str. 2-ej)

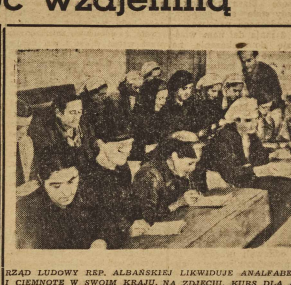

RZĄD LUDOWY RSP. ALBAŃSKIEJ LIKWIDUJE ANALFABETYZM I CIEMNOTĘ W SWOIM KRAJU. NA ZDJĘCIU, KURS DLA ANALFABETÓW.

Zgon redaktora Fryderyka Łęskiego

KRAKÓW (PAP).— W Krakowie, po długotrwałej chorobie, nagle przeżywszy lat 52 redaktor Fryderyk Łęski, b. kierownik oddziału PAP i b. prezes krakowskiego oddziału Zw. Zw. Dziennikarzy R. P.

Zmarły rozpoczął pracę dziennikarską w r 1921 w „Dzienniku Wileńskim". W okresie okupacji Fryderyk Łęski położył duże zasługi w organizacjach konspiracyjnych, a w 1944 r. pełnił obowiązki referenta prasowego PKWN.

Sztandar od czeskich włókniarzy dla zwycięskiej załogi „Orła"

JELENIA GÓRA. — Do Jeleniej Góry przybyła 20-osobowa delegacja czechosłowackich włókniarzy z fabryki włókienniczej w Trutnowie z sekretarzem generalnym Zw. Zaw. Włókniarzy Czechosłowackich Ackermannem na czele.

Delegacja przywiozła sztandar przechodni współzawodnictwa przy pomocy zakładom włókienniczym czechosłowackim, a polskim, Sztandar ten zdobyła załoga fabryki włókienniczej „Orzeł" w Mysłakowicach — pow. Jelenia Góra. Uroczystość wręczenia sztandaru, która odbyła się w Mysłakowicach, stała się wielką manifestację przyjaźni polsko-czechosłowackiej.

Na zakończenie uroczystości se- ppół Teatru Jeleniogórskiego odegrał komedię „Damy i huzary".

110 włókniarzy odznaczono Krzyżami Zasługi

ŁÓDŹ (PAP). — Z okazji święta robotniczego 1 maja Prezydent Rzeczypospolitej ob. Bolesław Bierut odznaczył Złotymi, Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi 110 zasłużonych włókniarzy.

Złote Krzyże Zasługi otrzymali: tkacz Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr. 14 Józef Jechnicki i prasownik symetrowy Feliks Karpowicz, ślusarz Państwowej Fabryki Sztucznego Jedwabiu Władysław Senkiewicz i majster montażu maszyn w Państw. Zakładach Przem. Bawełnianego Nr. 17, Marcell Muszyński, który pracuje w tej samej fabryce już przeszło 40 lat.

Srebrnymi Krzyżami Zasługi odznaczono 62 włókniarzy, a brązowymi — 44 włókniarzy, robotników i pracowników technicznych.

Z frontu w Chinach
Zwycięski marsz trwa

NOWY JÓRK (PAP). — Chińskie wojska ludowe kontynuują ofensywę w kierunku południowo - wschodnim, ominęły nie tylko Szanghaj lecz także Hankiang-Czou zostało już poruszone przez wojska kuomintangowskie i było ostatnim ogniwem, łączącym Szanghaj z resztą Chin Południowych.

Korespondenci pism amerykańskich i angielskich w Szanghaju wyrażają przypuszczenie, że obecna ofensywa armii ludowej ma na celu zamknięcie sił nacjonalistycznych, znajdujących się w Chinach południowo - wschodnich w kilku „workach". Korespondenci przypuszczają, że dowódcy ludowi nie zależy na natychmiastowym zajmowaniu miast i punktów oporu nieprzyjaciela, lecz na zmuszeniu armii kuomintangowskiej do ich ewakuowania.

Hołd bohaterom walk z Niemcami
W 28 rocznicę
Trzeciego Powstania Śląskiego

KATOWICE (PAP.). — 2 maja, w 28 rocznicę wybuchu 3 powstania śląskiego, Związek Weteranów Powstań Śląskich zorganizował obchód, w czasie którego złożono hołd bojownikom wieloletniej walki z najeźdźcą germańskim na ziemiach polskich oraz poległym w walce przeciwko faszyzmowi hitlerowskiemu, ofiarom ostatniej wojny.

Setki powstańców, przedstawicieli oddziałów i grup w Katowicach, Chorzowie, Gliwicach, Sosnowcu, Bytomiu, Zabrzu i innych ośrodkach, zgromadziło się na wspólnym zebraniu w Domu Powstańca, manifestując swą wolę ugruntowania pokoju.

Z Katowic powstańcy udali się do Oświęcimia, gdzie składając hołd pomordowanym przez faszystów milionom ludzi z całej Europy, złożyli wieniec u podnóża tzw. ściany śmierci w dziedzińcu bloku XI.

Zgoda buduje — niezgoda rujnuje

Głos księdza Jana Polaka
o stosunkach między Państwem a Kościołem

W związku z omawianą sprawą porozumienia między Kościołem i Państwem proszę o umieszczenie moich uwag na ten temat.

Zgoda buduje — niezgoda rujnuje. W ostatnich tygodniach po ogłoszeniu rządowego projektu porozumienia ożywioną dyskusję prowadzi się w prasie, radio, na zebraniach społecznych w mieście i na wsi, na temat normowania stosunków między Państwem a Kościołem. W związku z tym rozważaniami chciałbym też wypowiedzieć swoje skromne uwagi.

Jestem kapłanem rzym.-kat., proboszczem parafii Miłejów, pow. Piotrków. Przez 17 lat pracy kapłańskiej napatrzyłem się na życie jednostek rodzin i gromad i stwierdziłem, że zgodą wiele zbudowano, a niezgoda doprowadziła do ruiny moralnej i materialnej. To oświadczenie z małych komórek społecznych można przenieść na płaszczyznę życia państwowego i międzynarodowego. Zgodna współpraca Państwa i Kościoła zbuduje szczęście obywateli, dla których Państwo i Kościół ustanowiono. Niezgoda, walka, nienawiść, sprowadzi nieszczęście, utrudni twórczą pracę, jakiej po wojnie powinno poświęcić się Państwo i Kościół.

Kierując się tą zasadą, każdy zdrowo myślący obywatel przyjmie, aby między Państwem a Kościołem nastąpiło porozumienie i to jak najszybciej, na podstawie projektu wysuniętego przez Rząd. Każdy z kapłanów Polskiego musi wyznać, że Rząd Polski, władza szerokich mas ludowych, nie ograniczał i nie ograniczał całkowitą swobodę wyznania wiary, kultu, nauczania i administracji.

Uważam, że Rząd Polski Ludowej, który uznawałem i uznaję, który przez 4 lata darzył kościół katolicki i inne wyznania całkowitą swobodą zasługuje na pełne zaufanie ofiar katolickich, że gwarancje wysunięte w projekcie rządowym będą dotrzymane.

(—) KS. JAN POLAK
Proboszcz parafii Miłejów
pow. piotrkowski

Złote Krzyże Zasługi
za długoletnie pożycie małżeńskie

CHEŁMNO. (PAP) — Przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej w Chełmnie ułekorował w imieniu Prezydenta RP Złotymi Krzyżami Zasługi małżonków Martę i Jana Domagalskich oraz Juliannę i Anastazego Lejkowskich z Chełmna za wzorowe pożycie małżeńskie w ciągu ponad 50 lat.

Rzeźnicki wygrał III etap wyścigu Praga — Warszawa

Trzeci etap wyścigu Praga — Warszawa zakończył się pięknym sukcesem Polaków. Na metę w Gottwaldowie pierwszy wpadł Rzeźnicki, zostawiając za sobą o 10 sekund Francuza Rigeria i o przeszło minutę leadera wyścigu Czecha Vesely'ego i najlepszą stawkę Francuzów.

Na 20 km przed metą Rzeźnicki i Rigert oderwali się od czołówki. Początkowo uciki ich nie gonił, a gdy wreszcie reszta zdecydowała się na pogoń, było już za późno, gdyż mieli oni 2 km przewagi.

Co chwilę, mijając się wzajemnie zawodnicy wpadli na przedmieścia Gottwaldowa. Tu Rzeźnicki oderwał się od Francuza i minął metę w doskonałym czasie 4:25.22 godz. przed Rigertem.

Po upływie minuty przybyli Vevorka (Cz.) i Herbulot (Fr.), którym również udała się ucieczka. Za nimi stawkę 20 zawodników prowadził leader wyścigu Vesely. Za nim jechał Kovacs (Węgry), Wrzesiński (P.).

W tej grupie znajdowali się również: Wójcik, Nowoczek, Pietraszewski, Salyga, Leśkiewicz.

Po pewnym czasie wjechali na metę: Wyglenda, Kapiak i 2 innych zawodników.

Etap był pięknym sukcesem Polski.

W ubiegłym roku ten sam etap wygrał Wrzesiński.

Dokładne wyniki nie zostały jeszcze ogłoszone.

Według pobieżnych obliczeń drużynowo zwyciężyła w tym etapie Polska I.

Tydzień Oświaty trwa

Powstają nowe biblioteki
Tworzą się kursy dla analfabetów

WROCŁAW.—Tydzień Oświaty, Książki i Prasy obchodzony jest we wszystkich miastach i wsiach Dolnego Śląska pod hasłem powszechnej walki z analfabetyzmem, rozszerzenia sieci bibliotek gromadzkich, organizowania kół czytelniczych oraz zespołów dobrego czytania.

Poszczególne komitety powiatowe i gminne obchodzą „Tydzień" przy współpracy OKZZ, Zw. Sam. Chłopskiej i Kuratorium przygotowały do przekazania dla dnia 3 bm. 45 nowych bibliotek wiejskich, liczących łącznie blisko 10 tys. książek.

Ponadto w ramach „Tygodnia" uruchomionych zostanie we wszystkich miastach i wsiach woj. wrocławskiego 357 kursów dla analfabetów.

W Świdnicy, w Wałbrzychu, Kamiennej Górze i Jeleniej Górze otwarte zostały wystawy książki polskiej, zwiedzane przez masowe wycieczki robotników i chłopów z okolicznych miejscowości.

POZNAŃ. — Obchodzony w Wielkopolsce i na Ziemi Lubuskiej pod hasłem „Wiedza dla mas"—„Tydzień Oświaty, Książki i Prasy" obfituje w liczne uroczystości i imprezy. Zainaugurowano drugi turnus początkowego nauczania. Ogółem uruchomiono w woj. poznańskim ok. 500 kursów dla analfabetów z łączną liczbą 6.000 słuchaczy.

W walce z tzw. analfabetyzmem wiórnym — Kuratorium przystąpiło do organizacji 500 „Zespołów czytania dobrej książki".

Przekazano gminom i gromadom księgozbiory ruchome — liczące przeszło 1500 tomów.

Wydz. kult.-oświat. zarz. gł. Zw. Zaw. Prac. Drogowych przygotował dla was 50 bibliotek, liczących 60 — 70 książek każda. Każdy komplet zawiera: bibliotekę marksistowską, komplet wydawnictw KUK oraz beletrystykę polską i tłumaczoną.

Biblioteki zostały zinwentaryzowane i wysłane będą w specjalnych skrzynkach. Z książek które pozostawać będą pod opieką terenowych kół związku, można korzystać całą ludność wiejska.

Masowe zobowiązania produkcyjne dla uczczenia Kongresu Zw. Zaw.

WARSZAWA (PAP). Z całego kraju masowo napływają zobowiązania produkcyjne i oszczędnościowe dla uczczenia II Kongresu Związków Zawodowych.

Czołowy przodownik pracy kopalni „Rokitnica" Henryk Sobota, który w czynie pierwszomajowym wykonał 303 proc. normy, zobowiązał się wykonać do dnia 22 maja br. 350 proc. normy przy wydobywaniu węgla na tzw. ścianie. Sobota postanowił zmniejszyć przy urobku procent miału i zużycie materiałów wybuchowych.

Zobowiązania dla uczczenia Kongresu Zw. Zaw. podjął również inicjator czynu pierwszomajowego górnik kopalni „Brzeszcze" Franciszek Apryas, deklarując wykonanie do dnia 22 maja 310 proc. normy.

Również w województwie pomorskim robotnicy podejmują zobowiązania przedkongresowe. M. in. załoga Zakładów Chemicznych w Toruniu, wzywając inne zakłady i przedsiębiorstwa Pomorza do współzawodnictwa, postanowiła uczcić Kongres podniesieniem produkcją wartości 3-1 pół miliona zł.

W ŚWIETLE DNIA

Wypełniamy testament wieków

Wielkie wysiłki, które obecnie podejmujemy w celu upowszechnienia oświaty, walka z analfabetyzmem i wciągnięcie jak najszerszych mas narodu w czynne, twórcze życie kulturalne mają swoje tradycje w naszej historii. Polska Ludowa czerpie z przeszłości wszystko to, co było w niej wartościowe i twórcze, co nosiło na sobie — znamię postępu.

Nawiązyjmy do tradycji postępowej myśli polskiej, która, walcząc z ciemnotą, z zacofaniem, przebijała sobie przez mury niechęci warstw panujących, szlachty i arystokracji — drogę ku światłu.

Zdobycze tej myśli w pełni zrealizować, powszechnie i wzbogacić doświadczeniem wieków może klasa robotnicza dziś, kiedy stała się gospodarzem odrodzonego państwa.

Dzień 3 maja dał nam właśnie okazję do wskazania na owe wielkowe tradycje ludzi postępu w naszej kulturze, na ich ówczesną walkę z zacofaniem. Sięga ona daleko w przeszłość. W 16 wieku Andrzej Frycz - Modrzewski w swoim dziele „O naprawie Rzeczypospolitej" poddał ostrej, surowej krytyce stan oświaty w ówczesnej Polsce, zarzucając szlachcie ciasnotę poglądów obciążając odpowiedzialnością za upadek szkół część duchowieństwa, która przywłaszczała sobie dochody z dóbr kościelnych, przeznaczone na szkoły.

Frycz - Modrzewski żądał też od ówczesnych władców Polski, by nie oddawali urzędów ludziom niewykształconym, aby wartość człowieka i jego umiejętność — a nie szlacheckie pochodzenie — stanowiły o kwalifikacjach obywatelskich.

Frycz nie wyszedł w swym myślach poza świat pojęć, uwarunkowany ówczesnymi stosunkami społecznymi i ekonomicznymi. Dlatego nie szlachcie i dla szlachty.

Ale w sto lat po nim prądy postępowe na tyle przezrały psychikę narodu, że przyzwoływały grunt dla działalności ks. Konarskiego i twórców Komisji Edukacyjnej. Zrozumiane wówczas, że aby uratować Rzeczpospolitą, trzeba wychować dla niej nowych obywateli.Jezuici, którzy zmonopolizowali w Polsce oświatę, na własnych celów, przestali o nią dbać z chwilą, gdy zgnębili przeciwników innowierców i Szkolnictwo upadło. W całej Polsce istniało zaledwie 200 szkół parafialnych, w których ani uczono młodzież, ani je wychowywano.

Światłe umysły patriotów pojęły wówczas, iż w Polsce szkoły przyrwalne zastąpić trzeba państwowymi, a edukacja narodowa musi być kierowana przez państwo.

Po raz pierwszy w Polsce padły wówczas hasła upowszechnienia oświaty i wychowania państwowego (Franciszek Bielński).

W październiku 1773 uchwalił Sejm powołanie Komisji Edukacji Narodowej. Powstało Towarzystwo Kasy Elementarnych, zajmujące się wydawnictwem podręczników szkolnych. Komisja Edukacyjna wydała przepis dla nauczycieli szkół ludowych, który mówił, iż „dzieci szlacheckie równie jak chłopskie, nie są nic innego w sobie cześnitwie, tylko dziećmi".

Wsteczne duchowieństwo zakonne i szlachta nie dopuścili do rozwoju takich reform Komisji Edukacyjnej, zarzucając dla ludu oznaczała konieczne panowania wstecznictwa w Polsce.

Dziś nawiązyjmy do tych reform wprowadzając powszechność oświaty i kultury, podejmując walkę z analfabetyzmem, wykonujemy testament twórców Komisji Edukacyjnej naprawiamy wiekową krzywdę ludu. Więcej, rzszerzamy ten testament, wzbogacamy go o zdobycze 150-lecia, o dzieciństwo, czenie budowy socjalizmu, realizujemy go o wiele szerzej, niż mogli w 18 wieku marzyć o tym Staszyc i Kołłątaj. Realizujemy go, znosząc wyzysk, budując państwo sprawiedliwości społecznej. Budując socjalizm.

St. T.

Otwarcie nowej linii Gdańsk-Helsinki

GDYNIA (PAP.). — 1 maja nastąpiło otwarcie nowej trzynastej z kolei linii regularnej, utrzymującej stałe połączenie między Polską a Finlandią. Linię tę obsługuje S/S „Śląsk". Kursuje on pomiędzy Gdańskiem a Helsinkami.

Siłą walczącego człowieka jest jego uświadomienie obywatelskie

Dalszy ciąg przemówienia Prez. Bieruta

Klasa robotnicza naszego kraju uczciła święto 1-majowe nie tylko pełnymi uroczystościami i potężnymi demonstracjami na ulicach miast, ale również swym szczególnym „Czynem Majowym" który — jak i poprzedni „Czyn Kongresowy" — poświęcony wielkiemu aktowi Zjednoczenia Partii Robotniczej — zadziwił wielkim dobitnie, że polska klasa robotnicza pragnie ze wszystkich swych sił przyśpieszyć budową fundamentów gospodarczych, nowego ustroju społecznego socjalizmu. Możemy dziś śmiało stwierdzić na podstawie powszechnej minionego okresu od chwili wyzwolenia, że podstawy gospodarcze tego nowego ustroju społecznego budują w Polsce potężnie i trwałe, że odbudowa zniszczonych przez wroga umiest i wsi będzie postępowała coraz szybciej, że nasz nowy 6-letni program uprzemysłowienia Polski, wydobycia jej gospodarki z wiekowego zacofania i pełnięcia nieprzerwanego rozwoju jej sił wytwórczych tak, aby dorównały krajem najbardziej przedujących — będzie rozwiązany w pełni i pomyślnie, ponieważ pragną tego gorąco masy pracujące naszego kraju, które już dziś nie zaczekają swego wyzysku, aby ten wielki i doniosły program historyczny zamienić w rzeczywistość.

TROSKI POLSKI W DZIEDZINIE KULTURY

Jest rzeczą niewątpliwą, że na szej pracy nad usunięciem zacofania gospodarczego muszą towarzyszyć wysiłki w kierunku usunięcia naszych niedomagań kulturalnych, a w tej dziedzinie byliśmy szczególnie upośledzeni. Ma my jeszcze dotąd w kraju duży odsetek obywateli, którzy nie umieją czytać i pisać, a miliony robotników i chłopów mogły zdobywać tylko wykształcenie po czątkowe, przeważnie zaledwie paroletnie. Szkoła średnia i wyższa były niedostępne do niedaw na dla dzieci ludzi pracujących; książki, biblioteki, muzea, instytucje kultury, sztuki, wiedzy były wykorzystywane tylko przez nieliczących i znajdewały się w liczbie niewąpliwienej i nie przytłoczonej dla pełnego mas pracujących. Stary ustrój społeczny nie tylko nie treściował się o poziom życia kulturalnego i umyslowego mas ludowych, ale sam odsuwał własnych celów, przestali o nią dbać z chwilą, gdy zgnębili przeciwników innowierców i Szkolnictwo upadło. W całej Polsce istniało zaledwie 200 szkół parafialnych, w których ani uczono młodzież, ani je wychowywano.

Światłe umysły patriotów pojęły wówczas, iż w Polsce szkoły przyrwalne zastąpić trzeba państwowymi, a edukacja narodowa musi być kierowana przez państwo.

Po raz pierwszy w Polsce padły wówczas hasła upowszechnienia oświaty i wychowania państwowego (Franciszek Bielński).

W październiku 1773 uchwalił Sejm powołanie Komisji Edukacji Narodowej. Powstało Towarzystwo Kasy Elementarnych, zajmujące się wydawnictwem podręczników szkolnych. Komisja Edukacyjna wydała przepis dla nauczycieli szkół ludowych, który mówił, iż „dzieci szlacheckie równie jak chłopskie, nie są nic innego w sobie cześnitwie, tylko dziećmi".

Wsteczne duchowieństwo zakonne i szlachta nie dopuścili do rozwoju takich reform Komisji Edukacyjnej, zarzucając dla ludu oznaczała konieczne panowania wstecznictwa w Polsce.

Dziś nawiązyjmy do tych reform wprowadzając powszechność oświaty i kultury, podejmując walkę z analfabetyzmem, wykonujemy testament twórców Komisji Edukacyjnej naprawiamy wiekową krzywdę ludu. Więcej, rzszerzamy ten testament, wzbogacamy go o zdobycze 150-lecia, o dzieciństwo, czenie budowy socjalizmu, realizujemy go o wiele szerzej, niż mogli w 18 wieku marzyć o tym Staszyc i Kołłątaj. Realizujemy go, znosząc wyzysk, budując państwo sprawiedliwości społecznej. Budując socjalizm.

St. T.

OSIĄGNIĘCIA ZW. RADZ. W DZIEDZINIE OŚWIATY

Podejmując z sztandem walki o zniesienie ustroju społeczeństwa, o pertego na uciemiężeniu wyzysku mas pracujących — klasa robot nicza wysunęła hasło całkowitej przebudowy życia, hasło socjalizmu.

W Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, — którym ustrój socjalistyczny w pierwszej swej fazie został w zasadzie zrealizowany, obok przeciwników starej inteligencji przeważają część dzisiejszej inteligencji stanowią ludzie wyrośli spośród robotników i chłopów. Inżynierowie, lekarze, profesorzy, uczeni, artyści, pisarze, literaci, którzy czasami pojaśniają do nas w od wiedzmy — to przeważnie synowie i córki robotników i chłopów elbo nawet byli robotnicy i chłopi, którzy skończyli wyższe szkoły naukowe lub uniwersytety i akademie, przyswejając sobie tę lub inną dziedzinę wiedzy i sztuki.

Taki jest wynik zwycięstwa klasy robotniczej w ZSRR w ciągu mi nionych 40 lat.

WYMOWA ŚWIĘTA LUDU PRACUJĄCEGO

Socjalizm i nowa wyższa kultura mas pracujących są więc jak najściślej związane z codzienną pracą wytwórczą klasy robotniczej z chęci stwo leczeństw ludzkich, mimo obłudnych czcze argumentów zmierzw do utrwalenia ciemnoty i krzywd ludzkiej. Właśnie w poznawaniu tych praw i tych dziejów zawarte jest cela wyjątkowa moc rola twórcza człowieka w wszechświecie. Czymże byłby człowiek, gdyby nie miał w sobie tej wspaniałej i twórczej siły potencjał? Ci, co usiłują powstrzymać człowieka w jego dążeniach poznawczych, popierają w istocie chciwość panowania nad bogactwem i dobremi społecznymi, które powstają z pracy milionów prowych ludzi. Tę chciwość pragnienia człowieka rzeczelwiekiem w celach wyzysku wykazuje historia walk społecznych, które trwają od tysiecz lat. Od tysięcy lat warstwy uprzywilejowane ustawały zabezpieczyły dla siebie monopol władzy nie tylko nad materialnymi zdobyczami pracy ludzkiej, ale również nad duchowymi osiągnięciami człowieka, nad zdobyczami jego umysłu, jego wiedzy poznawczej i jego kultury. Utrzymanie monopolu władzy nad życiem umysłowym kulturalnym i duchowym ludzi pracującego jest właśnie jednym z podstawowych warunków zabezpieczenia sobie przez klasy uprzywilejowane monopolu wiedzy nad dobrami materialnymi, które lud pracujący stwarza. W ciągu tysiecleci klasy posiadające zmuszały ludziom pracy dostęp do wiedzy. W czasach kapitalizmu, gdy samą technikę produkcji wymagała pewnego minimum wiedzy, gdy rosnąca walka mas pracujących zmuszała klasy uprzywilejowane do ustępstw — stawiano się ogranicznięć lud pracujący jak najniższym poziomem oficjalnej oświaty powszechnej, do której równie nie zdobywali dostęp nie wszyscy, oraz uprzywilejowanymi wa runkami życia kulturalnego, niedostępnymi dla mas pracujących.

OSIĄGNIĘCIA ZW. RADZ. W DZIEDZINIE OŚWIATY

Podejmując z sztandem walki o zniesienie ustroju społeczeństwa, o pertego na uciemiężeniu wyzysku mas pracujących — klasa robot nicza wysunęła hasło całkowitej przebudowy życia, hasło socjalizmu.

W Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, — którym ustrój socjalistyczny w pierwszej swej fazie został w zasadzie zrealizowany, obok przeciwników starej inteligencji przeważają część dzisiejszej inteligencji stanowią ludzie wyrośli spośród robotników i chłopów. Inżynierowie, lekarze, profesorzy, uczeni, artyści, pisarze, literaci, którzy czasami pojaśniają do nas w od wiedzmy — to przeważnie synowie i córki robotników i chłopów elbo nawet byli robotnicy i chłopi, którzy skończyli wyższe szkoły naukowe lub uniwersytety i akademie, przyswejając sobie tę lub inną dziedzinę wiedzy i sztuki.

Taki jest wynik zwycięstwa klasy robotniczej w ZSRR w ciągu mi nionych 40 lat.

WYMOWA ŚWIĘTA LUDU PRACUJĄCEGO

Socjalizm i nowa wyższa kultura mas pracujących są więc jak najściślej związane z codzienną pracą wytwórczą klasy robotniczej z chęci stwo

TYDZIEŃ O-K-P

3.700.000 gazet w rękach czytelników

Jednym z najbardziej imponujących zjawisk w Polsce Ludowej jest niespodzianki nigdy u nas rozwój prasy. Prasa stała się walnym orężem demokracji, oddała się całkowicie na usługi społeczeństwa, stała się trybuną powszechną, trybuną postępu, a nie rzecznikiem prywatnych interesów tych czy innych prywatnych wydawców, tej czy innej kliki politycznej.

Łączny nakład dzienny pism codziennych osiągnął 3.700.000 egz. przy 34 tytułach i 107 mutacjach. Wynika z tego, że coś szósty człowiek w Polsce czyta gazetę, wliczając w to nieletnich. Łączny jednorazowy nakład czasopism (prócz dzienników) wynosi z górą 17.000.000, co w stosunku rocznym daje dziesięć 650.000.000 egzemplarzy tygodników, dwuniedziel, miesięczników i innych pism. Ogółem ukazuje się w Polsce 877 czasopism, wliczając w to jednakże dzienniki.

Dają się słyszeć czasem głosy o inflacji pism w Polsce. Nie zwraca się przy tym jednak uwagi na powyższe cyfry, nakładu, ilustrujące doskonałą wyżywi czytelnitwa, a co są tym idzie, potrzebę gazety, od rar na fakt, że przed wojną ilość tytułów gazet była znacznie większa, to zn., wychodziło ich więcej, niż po wojnie.

Za czasów przedwojennych kolportowano maksymalnie 600.000 egzemplarzy dziennika, i to tylko z okazji wielkiego święta. Przy nakładzie dzienny wszystkich dzienników nig przekraczał nigdy 1.000.000. Oznacza to, że czytał gdzieś tzaczę co trzydziesty obywatel.

Gdy przed wojną wielonakładowe pismo ludowe „Wyzwolenie" dociągnąć do 100.000, to obecnie „Przyjaciółka" bije 1.800.000 egz.

Ukazujące się dwa i trzy razy w tygodniu pisma wiejskie torują dziennikom drogę na wieś. „Gromada" dociąże już 650.000 egzemplarzy, a „Rolnik Polski" 400.000.

Gdy przed wojną w środowisku robotniczych najbardziej poczytne pismo nie przekraczało kilkunastu tysięcy egzemplarzy dziennego tirażu, obecnie „Trybuna Robotnicza" w Katowicach bije przeszło pół miliona egzemplarzy dziennie.

Mnoży się ilość pism młodzieżowych. Dociernją one do rąk dzieci, porównywalnie z ilości młodzieży, nie mogły to osiągnąć analogiczne pisma przedwojenne. Cztery pisma młodzieżowe osiągają razem nakład przeszło 200.000 egz.

Tak poważny rozwój prasy nakłada na nas, ludzi kierujących obowiązki: ma ona nie tylko bawić, ale i uczyć, nie tylko informować, ale i kształcić, nie żerując na najniższych instynktach tłumu, ale szkoli i wychowuje masy.

Wracając o tym pamiętać przy okazji Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy.

Czy wiecie, że...

...DUŻE OŚRODKI TELEWIZYJNE będą powstawać do 1958 roku w Leningradzie, Kijewie, Swierdłowsku i Nowosybirsku. Premier ten szczególnie wspomniał o Moskwie. Eksperymentalna stacja funkcjonuje już w Moskwie. Korzystają z niej, na razie, wszystkie instytucje oraz mieszkańcy miasta, gdzie zainstalowano odbiorniki telewizyjne...

...SŁYNNA POWIEŚĆ o epopei sterlingradzkiej Konstantego Simonowa pt. „Dni i noce" osiągnęła w Stanach Zjednoczonych nakład 411.000 egzemplarzy...

...ILIJA ERENBURG napisał w czasie Wojny przeszło 3.000 wspaniałych artykułów, których zbiorowo jedna fragmenty stali na pamięć żołnierze i partyzanci na froncie. Większość tych artykułów przedrukowuje egzemplarz tego gazet i czasopism w różnych krajach...

...DO LENINGRADZKIEJ BIBLIOTEKI Publicznej im. Saltykowa-Szczedrina wpłynęło ostatnio 1.300 nowych pozycji książkowych w 100 nych językach świata. Biblioteka ta liczy około 18 milionów tomów. Jej stan liczebny zwiększył się 12 krotnie od chwili ustanowienia jej dzy radzieckiej...

...DLA USZANGANÓW, ETELÓW, na Kamczatce i innych narodowości, liczących zaledwie po kilkset, wydaje się wydaje się 1.300 nowych pozycji książkowych w 100 nych językach świata. Biblioteka posiada 600 tomów...

...NA RADIOWYCH STACJI nadawczych o wielkim zasięgu czynnych jest w ZSRR. Moskwa 1 wp. posiada 600 kilowatów...

„Przed zamknięciem obrad Zgromadzenia ONZ

LAKE SUCCES (PAP). — Po czterech tygodniach obrad Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych większością 29 głosów przeciw 15 przy 10 wstrzymujących się uchwaliło wniosek przewodniczącego Evatta o zamknięciu obrad obecnej sesji w dniu 14 maja.

Delegacje Związku Radziec-

kiego i Polski proponowały datę 18 maja.

Zgromadzenie przekazało ważne sprawy, którymi miała się zająć Komisja Polityczna, tzw. Specjalnej Komisji Politycznej.

Sprawy te, to przyjęcie państwa Izrael do ONZ, oraz sprawa jednoczyjska.

„Poznaj książkę"

Konkurs „Słowa Polskiego"

Kto napisał i z jakiej książki pochodzi ten urywek?

„Nie, nie będę krzyczał, nie będę prosił — to i tak na nic. Niechaj dzieci moje wiedzą, że umarłem godnie, bo nie zuszały cierpieć i wstydzić się za mnie".

— Masz jakie ostatnie słowa, możesz powiedzieć — zwrócił się do niego w tej chwili oficer-sturmführer". z drwiącym uśmiechem.

W Stasiu na sekundę trysnęła ta lawa straszliwego wzruszenia.

— Niemcy, świat zaprze się was w przyszłości se wstydzi się za swoich silnym głosem. Chciał wytłumaczyć swoją myśl zebranym, ale ciągnęła go za ziemię i zależone pętle. — Polska! Polska! —niewiś wciąż. Teraz już nie bał się, był w straszliwym podniecieniu i kopał Niemców. „Dzieci moje przetrwają, dzieci będą pamiętać, Ludwika im opowie". — szeptał.

Ciągnięte go już na szubienicę.

KUPON KONKURSOWY „Słowa Polskiego" Nr 4

Wyciąć i zachować

Otwarcie nowej linii Gdańsk-Helsinki

GDYNIA (PAP.). — 1 maja nastąpiło otwarcie nowej trzynastej z kolei linii regularnej, utrzymującej stałe połączenie między Polską a Finlandią. Linię tę obsługuje S/S „Śląsk". Kursuje on pomiędzy Gdańskiem a Helsinkami.

SPORT

Wrocław chce być stolicą boksu

Mamy szanse na sukces zespołowy

Jutro rozpoczyna się wielki turniej.

Weźmie w nim udział dwa najlepszych bokserów polskich, około 100 sędziów i działaczy sportowych, 30 dziennikarzy sportowych, którzy będą wydawać opinie o 20-tych mistrzostwach Polski i ponad 40 tys. widzów. W Hali Ludowej narodzi się kolejna legenda sportowej na Odrze, wytoczą się nowi mistrzowie Polski, a kapitan PZB wynotuje na pewno nowe nazwiska młodych nowo odkrytych talentów. Sportowy Wrocław z datą ukończenia mistrzostw zapisze się jako najpełniejszy ośrodek Polski. Jesteśmy pewni, że żaden z „przedmiotów" egzaminu nie zawiedzie. Zdamy na piątkę egzamin z organizacji, wysokości poziomu naszych reprezentantów i (tego jesteśmy pewni) z wyrobienia sportowego widowni. Jeśli chodzi o zainteresowanie i frekwencję — od dawna już jesteśmy na pierwszym miejscu w kraju.

SZANSE WROCŁAWIAN SĄ DUŻE

Dużo pisało się w prasie na temat szans zawodników.

Czytaliśmy dużo tytuły w prasie sportowej: „Uwaga na Wrocław". Nasza prasa lokalna usiłowała wytypować miejsca wrocławian w batalii mistrzowskiej. Spróbujmy i my zrobić ostatni przed turniejem prognostyk.

Nie trzeba liczyć się ze zbyt wielkimi sukcesami. Dla nas sukcesem powinna być dobra postawa chłopców w walce z najlepszymi w kraju. Przecież dla wielu z nich XX igrzyska piękniarskie są pierwszym w życiu wielkim turniejem (np. Sobko, Domański, Krupiński). Bijmy więc brawo za każdy ich wygrany mecz. Ciesznmy się z każdego gercą z półfinałów. Przyjmijmy każdy tytuł jako sukces najwyższej kategorii. Wiedzmy jednak, że być w półfinale mistrzostw Polski jest już wyniskiem ogromnym i nie zrażajmy się III i IV lokatą.

MUCHA — KOGUTY — PIÓRKO

W wadze muszej liczymy na Kasperczaka (Gwardia). Musi chłopak zdobyć tytuł dla Wrocławia! Najgroźniejsi wrogowie naszych nadziei, to rewela cyjny Woźniak, Gumowski, Kamiński, a nawet i Mikołajczewski.

W koguciej mamy aż dwóch kandydatów na... półfinały Kałowski i Czajkowski, ażeby spotkać się ze stuprocentowym faworytem. Grzywnowicz musi zrą przejść ciężkie eliminacje mając po drodze Tyczyńskiego, Kleina, Czarnieckiego, Wierzbickiego Barana a nawet i Przybylskiego z Pomorza.

Każde zwycięstwo „pafawagowcy" i gwardziści dają Wrocławiowi punkty w klasyfikacji zespołowej. Każdy sukces naszych kogutów ma więc wartość bezcenną.

W piórkowej Sobko nie ma szans. Ambitny bokser Związkowca jest w tak silnej konkurencji, że każde zwycięstwo naszego pupila, będzie miłą niespodzianką. Widzieliśmy bardzo dobrego bokserów Szczecinian, którzy w walce z Sobko, Wyzwalanym widownię wrocławską do dopingu nażgoo piórkowca, który nie ze przynieść najlepiejszej i prawdziwe niespodzianki. W piórkowej warto znać konkurentów Domańskiego: Antkiewicz, Matioch, Kruza, Sieradzan, Modzyński, Marcinkowski i Gołyński. Każdy z tych bokserów — to klasa.

WROCŁAW LUBI WALUGĘ

Najwięcej nagród otrzymał Komitet dla... Waługi. Pupil widowni wrocławskiej trafia na Czarka, który jest faworytem mistrzostw.

Wrocław lubi i „Kajtka", wzorowego sportowca i znakomitego pięściarza. Jeśli nie odnowia się Kazdominiłowi kontuzje brwi — liczymy na final porywający Waługa — Czortek. Z grożnych zawodników jest jeszcze Kudlacik. Prasa dolnośląska często pisała o nim jako o zawodniku Polonii (świdnicki, w której barwach startuje w meczach towarzyskich, Kudlacik broni barw Gdańska.

W półfinałej Szlotz jest twielka niewiadomą. Chciełbyśmy, żeby pafawagowiec miał swój dzień, a wtedy...

Faworytem walk jest Chychla, bezkonkurencyjny reprezentant Polski.

Faworytem walk jest Chychla, bezkonkurencyjny reprezentant Polski.

Wynik spotkań: Sturgess pokonał Swoi, Fannin wygrał z van Meegrem, Para południowo-afrykański, Sturgess — Fannin odniosła zwycięstwo nad Holendrami van Swoi, Rinkel.

*

KOPENHAGA. Dania prowadzi z Izraelem 3:0. Nielsen pokonał Weis 6:1, 6:1, 6:1, Ulrich — Hercikrau 6:0, 6:1, 6:3, a Nielsen i Ulrich — Gonitzky'ego i Finkelkrauta 6:1, 6:2, 6:1.

*

LUXEMBURG. Dania spotka się w drugiej rundzie z Francją, która prowadzi z Luxemburgiem 3:0. Remy wygrał z Werthemem, Abdesselam z Wampachem, Bolleti i Remy z Wampachem i Werthemem.

*

LIZBONA. Anglia zdobyła trzeci decydujący punkt, wygrywając spotkanie w grze mieszanej: Mottram i Pash pokonali Roguettta i Da Silvę.

*

DUBLIN. Pierwszy dzień spotkań miedzy Irlandią i Chile przyniósł każdej z drużyn po jednym punkcie. Kemp (Irl.) pokonał Taverne'a, a Jackson (Irl.) uległ Balbiersewi.

*

PRAGA. Czechosłowacja pokonała Monaco 3:0 nie oddając żadnego seta.

Komunikat XX Misirzostw

Przyjezdni powinni wysiadać na Dworcu Głównym, gdzie stale czynny jest kiosk informacyjny.

Tam też udawane są bilety dla zawodników i kierownictwa; skierowania do Hotelu Turystycznego.

Przyjeżdżający będą otrzymywać w kiosku program mistrzostw oraz plan miasta Wrocławia.

Gościmi przyjeżdżającymi do Wrocławia zajmują się Orbis — organizator pociągów popularnych z Polski Centralnej.

Rekord napiwku na pewno już został pobity. Listę sfotografujemy w następnych numerach.

Przypominamy o konieczności kupienia biletów w przedprzedaży i ostrzegamy, że może się zdarzyć, że kasy przed Halą Ludową w ogóle będą nieczynne z powodu braku miejsc.

Codzienny biuletyn z podaniem nazwisk startujących zawodni ków i programem walk będzie wydawać co dzień na Hali Ludowej. Organizatorzy drukować będą program na pasiastkach natychmiast po losowaniach. Specjalna ekipa „Słowa Polskiego" będzie czynna na sali walk.

Na prognozje wysłane zostały ograniczone ilości biletów. Kto się popieszy z kupnem, ten na pewno będzie zadowolony. Bilet ważny na cztery dni kosztuje na prowincji tysiąc zł, a we Wrocławiu 1.400 zł.

(O)

Trzy starty Zatopka

Mistrz olimpijski ne 10 tys. im Emil Zatopek, który będzie w dniu 10 lut. startował na śniednie W.P. w Warszawie, pobiegnie po raz pierwszy w tym roku dystans 5 km w najbliższą środę w Pradze.

W drugiej połowie czerwca Zatopek wyjedzie do USA, gdzie pod koniec miesiąca będzie startował w Los Angeles.

Ciesznmy się z tego kontaktu między młodzieżą Związków Zawodowych i Wojska tym bardziej, że będzie to impreza uszechstronna i masowa.

Wydaje się nam, że winne się ją rozkwinąć na imię rzeczpiłsku. Ciekawie wypadałoby „Olimpiada Wrocławia", w której wzięliby udział reprezentacji zawodnicy Związkowi Zrzeszeń, Gąsiuz, Stoli (Pafawag), Legii, AZS-a i Gwardii.

W programie na dzień 22 maja przewiduje się mecz Legia — Związkowiec w piłce, hokeie, lekkoatletyce, pływaniu, szermierce i grach sportowych.

PZPN-Repr. Okręgu Rzeszow. 3:1 (2:1)

RZESZOW. W Rzeszowie rozegrano zostało sparringowe spotkanie reprezentacji PZPN z reprezentacją Okręgu Rzeszowskiego zakończone zwycięstwem PZPN-u 3:1 (2:1).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Anioła — 2 i Bohut — 1, dla pokonanych — Pełeczyński.

Sędziował Strzelecki. Widzów po nad 5 tys.

Praga—Warszawa

Po dwóch etapach wyścigu Praga — Warszawa stało się jasnym, że o pierwsze miejsce walczyć będą Czesi i Francuzi. Nasza drużyna pojechała trochę lepiej, niż pierwszego dnia i wysunęła się na czwarte miejsce przed Węgry, Rumunię, Bułgarię, Albanię i Finlandię.

Od Francuzów, Czechosłowa ków i drugiego zespołu Francji dzieli nas różnice około 3 min. Indywidualnie najlepiej pojechał Wójcik, który zajął siódme miejsce. Słabo dawali się jechać Kapiak i Kudert.

Klasą dla siebie jest Czech Vesely i Francuz Garnier.

Wyniki drugiego etapu Paryż — Brno (Czesław 137 km.

Pierwszy Wesely CSR II 4.00.56, drugi Garnier Francja 4.00.56; 3-ci Krejcu CSR 7 4.02.32. Na dalszych miejscach Batie, Bordel (Francja), Hardu (Rumunia) i Wójcik (Polska).

Po dwóch etapach prowadzi Vesely 8.06.36 przed Garnier i Batie.

Drużynowo po dwóch etapach: 1. Francja II, 24.23.28, 2 CSR I 24.36.04; 3 Francja I 24.36.34; 4. Polska I — 24.56.39

Na dalszych miejscach Węgry, Francja III, Polska II, Polska III, CSR II, CSR III, Rumunia, Bułgaria II, Węgry II, Bułgaria I, Bułgaria III, Albania, Finlandia i Rumunia II. Jedzie razem 18 zespołów.

125 PROC. plany i 100.000 zł.

125 proc. planu i 100 tys. oszczędności

125 PROC. planu i 100 tys. złotych oszczędność

Olimpiada w Australii

Po przeprowadzeniu tajnego głosowania na Kongresie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, organizacją igrzysk letnich w roku 1956 przyznano Melbourne, które zdobyło o jeden głos więcej od Buenos Aires.

Będzie to pierwszy wypadek w historii igrzysk, że odbędą się one w kraju położonym na południe od równika. Melbourne dysponuje sześcioma olimpijskimi w pojemn. 76 tysięcy widzów, pływalnią i miejscem dla 18—19 tys. widzów oraz kwaterami dla 4 tys. zawodników.

Organizacja przyszłych igrzysk zimowych powierzono miastu Cortina d'Ampezzo we Włoszech.

Niespodzianki piłki wałbrzyskiej

Błyskawiczny turniej piłkarski zorganizowany w dniu 1-go maja w Wałbrzychu obfitował w niespodzianki. Doskonale zagrały B-klasowy Związkowiec i Górnik.

Dobrze wypadł start szkoły górniczej, która uległa zaledwie 0:2 Górnikowi Sobięcin. Poza tym w półfinale Julia wygrała z Ogniwem 11 (lepszy stosunek rogów), Górnik wiązanie jak najbardziej serdecznych stosunków z wszystkimi mieszanami Związków Zawodowych, wykluczając raz na zawsze antagonizmy, powstające głównie na tle sambich kłótni.

Jako wideemy dowód wykonywania swego postanowienia odbędą się „zawody przyjaźni", organizowane w ciągu maja z najsilniejszymi klubami innych plenów.

P stanowione zlecić Zarządowi jak najszybsze zaopiekowanie się Zespołami Ludowymi i nawiązanie kontaktów z wsią.

„Związkowiec" wrocławski opracuje do dnia 1 maja program zawodów i występów propagandowych na wsi i w kołach wrocławskich.

Związkowiec wrocławski przed nowymi zadaniami

Wczoraj pod przewodnictwem ob. Długosza obradowali działacze sekcji szermierki Związkowca. Po wysłuchaniu referatu insp. Tymowicza wybrano Zarząd Zrzeszenia Związkowiec na rok 1955.

Na czele stanął ob. Jan Karst, przewodniczący Wojew. Zarz. ZMP, Na wiceprzewodniczących wybrano ob. Tymowicza (OKZZ) i Kowalczyka (WUKF). Sekretarzem został inż. Tymowicz, a skarbnikiem przez Wrocławskiego Klubu — dyr. Teklelak.

Członkami Zarządu będą ob. ob. Malinowski, Kozłik, Kozłoski, red. Ostańowcew i Piebańczyk.

Na pierwszym swoim zebraniu Zarząd uchwalił jak najszybsze nawiązanie

Jedziemy po wygraną do Szczecina mówią piłkarze wrocławscy

W czwartek nie odbędą się na Dolnym Śląsku dalsze pojedynki, które zawody piłkarskie o mistrzostwo klasy A. Odwołany został również mecz Ognitwo — Legia. We Wrocławiu grać będzie tylko Gwardia z Mieszkiem, albowiem żadna z tych drużyn nie dostarcza piłkarzy do reprezentacji okręgu.

Wrocławianie wyjeżdżają natomiast na mecz o puchar Ziem Zachodnich do Szczecina. Dotychczas wygrywali oni pokaźnie, ale od tego czasu Szczecin zrobił duży krok naprzód mając reprezententa w drugiej lidze.

Jedenastka wrocławska jest bardzo zbliżona do tej jaką widzieliśmy w niedzielę na meczu z Kawalerią. Nie mimo to nie jest pełna zaufanie i na wynik ze Szczecina czekamy ze spokojem.

Sport w Budapeszcie

Występy polskich tenisistów na międzynarodowych mistrzostwach tenisowych w Budapeszcie przyniosły im dalsze niepowodzenia. W grze pojedynczej Szczepan Hebda, po wygraniu w ćwierćfinale z Węgrem Barocsky 6:3, 6:4, wyeliminowany został w półfinale, przegrywając z Austriakiem Wejssem 2:6, 1:6, 0:6.

W grze podwójnej mężczyzn para polska Hebda i Piątek przegrała z Węgrami Pete — Vad 6:2, 5:7, 3:6.

Gwar bedzie jedynie w grze podwójnej kobiet Jędrzejowska i Miskova pokonały Węgierki Galler i Strnuh 6:3, 6:4.

W grze mieszanej — Jędrzejowska i Skonecki zwyciężyli parę węgierską Jusics — Buytar 6:3, 6:4, a Hebda i Misnova przegrali z parą Dalles — Razgonyi 6:4, 6:8, 5:7.

Misirz Węgier biegnie w Warszawie

W biegu na przełaj o mistrzostwo Węgier, na dystansie około 10 km, pierwsze miejsce zdobył znany długodystansowiec węgierski Szylegyi, przybywając do mety w czasie 32,03. Bieg miałsowi ski na dystansie 4-km wygrał Gelegyi 12,38, zdobywając tytuł mistrza Węgier na tym dystansie.

Jak wiadomo, Węgier Szylegyi ma startować w dniu 9 tbn. w Warszawie, gdzie zmierzy się z Zatopkiem i czołowymi długodystansowcami Polski.

RADIO

4 MAJA 1949 R. (ŚRODA)

5.10 Sygnał czasu, 5.15 Streszcz. wiad. poran 5.20 Konc. dla świata pracy, 6.00 Dzien. por. 6.15 Muz. rozr. rywkow. 6.30 Gimnast. por. 6.40 Muz. rozrywk. 6.55 Program dnia. 7.00 Wiad. dzien. poran. 7.15 Przegląd prasy stoł. 7.20 Pat. matinée muzyczna. 8.00 Streszcz. wiadom. dzien. poran. 8.10 Przegląd prasy robiącej. 8.15 Poranna mozaika muzyczna. (c. d.) 8.35 Wszechnica Radiowa. 8.55 Szkolna gazetka rad. 9.15 Program dnia. 9.20 Przerwa. 11.40 Aud. szkolna dla klas niższych 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.04 Wiad. popoł. 12.19 Max. 12.30 Aud. dla wsi. 12.30 Koncert dla kiosk. 13.20 Przerwa. 14.15 Wiadomości wrocławskie. 15.00 Inf. Polski Fil. 15.15 Aktualia z Katowic. 15.30 Koncert dla dzieci wiejskich. 15.50 „Życzę się sam", rozmowa z młodz. 16.20 Aud. muz. 16.50 Ekrany wzeci. 16.55 Muz. 17.00 Dzien. popoł. 17.15 Melodie film. i operetk. 17.45 Pożegnanie przy. 18.00 Aud. Hadrycz. 18.10 Konc. polskiej muz. lud. 18.45 „Słowiczki, trudi", utwory pastów radi. 19.00 Drugi dzien. popoł. 19.10 Recital Chopina 20.00 Wiadomości Rad. 20.30 Konc. Krakowskiej Orkiestry PR. 21.00 Dzien. wiecz. 21.30 Muz. 21.40 „Daleko od Moskwy", powieść Wsyła Azajewa. 22.00 Aud. fil.-muz. 22.45 Na wieczornej nocy. 23.00 Ost. wiadom. 23.10 Wyścig kolarski Praga — Warszawa. 23.20 Konc. symfoniczny. 24.00 Program na jutro. 0.10 Hymn i koniec audi.

PIEGI żółte plamy, opaleniznę i inne nieczystości cery usuwa skutecznie »AXELA« KREM J. GADEBUSCHA Wszędzie do nabycia K-1775

Wrocławska Spółdzielnia Mieszkaniowa przyjmie od zaraz wykwalifikowanego(a) z dłuższą praktyką kierownika(czkę) pralni mechanicznej. Mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia: ul. Świerczewskiego 43 III p.". 3348

Czcigodne Banasińskiego ostatnio ramieszkałego w Częstochowie, a obecnie nieznane go z miejsca pobytu, wzywa Sąd Grzeczny we Wrocławiu ul. Sądowa Nr 1 do zgłoszenia się w sprawie rozwodowej I C 120/49, wytoczonej przez jego żonę. 3324

Ostrzeżenie

Dyrekcja Przemysłu Mięsnego we Wrocławiu, ostrzega przed kupnem skradzionej w dniu 27.IV b.r. maszyny do liczenia marki „Brunswig" Nr 20528. 3332

Uwaga

W dniu 1. maja w godz. 14—16 zgubiono męski, ręczny, złoty zegarek ze sztoperem, będący drogą pamiątką na ulicy Syrokomli przy Kopernickiej. Uczciwego znalazcę uprasza się o odniesienie zegarka za odpowiednim wynagrodzeniem, na ul. Syrokomli 44 parter. 3340

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

SPRZEDAM komplet łodzic, motor elektryczny, akrzynie, formy. Dwie cowa 3/9. 3351

KUPIĘ: opony 650 x 16. Wrocław, ul. Szarzyńskiego 31 m. 2. 3347

FUTRO damskie wysoko gatunkowe mało używane kupię. Zgłoszenia pod „Średnia figura". 3355

RADIO okazyjnie sprzedam, Gierymskich 59 — koniec dwunastki. Biskupin. 3344

SZCZENIAKI boksery na sprzedaż. Sobótka Wzgórze Świętej Anny 1. 3327

SPRZEDAM motocykl marki Victoria, pojemność 350, rejestrowany. Wiadomość: Zwycięska 14, Tel. 3326

KŁĘBY puchowe nowe sprzedam okazyjnie — dojazd ósemką. Czeska ul. 24. 3340

1.200 ZŁOTYCH płacę za kg zużytych filmów (film) fotograficznych i rentgenowskich nie mniejszych jak 9x12. Fachoński, Chorzów, 11 Listopada 29. K 2955

ZGUBY — KRADZIEŻE

ZGUBIONO kartę rej. RKU wyd. Mieszkow — nazwisko Franciszek Czmerzyński.

ZGUBIONO tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej nr 18718 — Modrzik Wiktoria. 3320

ZGUBIONO odcinek zameldowania nazwisko Mikulik Stanisława, Wrocław, Matejki 12. 3333

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU wydaną w Lesnicy, paszport zagraniczny, odcinek zameldowania, kartę repatriacyjną na nazwisko Ostaszewski Michał, Wrocław, Szczepińska 22. 3334

SKRADZIONO legitymację szkolną wstępnego roku studiów Nr 40 na nazwisko Ferenz Helena. 3335

UNIEWAŻNIAM ikonę nr 11989 na nazwisko Warzecha Stanisław. 3343

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU wydaną Grocin nazwisko Bu la Czesław. 3336

ZGUBIONO książkę wojskową na nazwisko Bielawa, kartę rewerewą, odcinek zameldowania, Wrocław, Haberman Froim — Bielawa, ul. Wolności 122. 3326

ZGUBIONO legitymację szkolną, dowód osobisty, kartę rejestracji RKU wyd Gazwelin nazwisko Rzyszko Tadeusz. 3332

ZGUBIONO kartę rej. RKU Piołek Zygmunt nazwisko Tadeusz. 3341

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację WSH i dowód PKP 2302 na nazwisko Sykulski Antoni. 3343

ZGUBIONO kartę rej. RKU wyd Rzeszów nazwisko Jacek Wiesław. 3344

UNIEWAŻNIAM świadectwo dojrzałości wydane w Nowej Soli 1946 — Fałkowski Wacław. 3356

ZGINĘŁY odcinki zameldowania na nazwisko Stawarz Stefan, Aleksander, Mieczysław, Świdnica. K 2925

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Nowy Sącz na nazwisko Wyszyński Franciszek. K 2926

BUDAG 223 zaginął. Proszę znalezcę skierować „Narytas", Świdnicka Rudolf. 3352

UNIEWAŻNIAM zgubione prawo jazdy zlecone nr 23463. Cerekwicki Jerzy. 3353

UNIEWAŻNIAM zgubiony indeks WSH nr 2936 nazwisko Kiymiuk Zeszy. 3338

UNIEWAŻNIAM zgubione prawo jazdy nr 6025/46 Kat. I nazwisko Lo ryć Rudolf. 3339

ZAGUBIONO kartę repatriacyjną PUH-u, zaświadczenie własności mazgu, fotoaparaty, wydane przez Gdańsk Celny Kaławsk nazwisko Dubiński Antoni. K 2934

UNIEWAŻNIAM legitymację szkolną nazwisko Kurek Michał. 3340

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę repatriacyjną wydaną RKU Świdnica. Langner Mirosław. K 2933

ZGUBIONO kartę rejestracyjną wydaną RKU Łańcut, odcinek zameldowania. Łuczak Lukasz, Przemyśl. K 2932

UNIEWAŻNIAM legit. PPR, kartę RKU Mazowsze, dowód osobisty PRZZ szkół. Kasat Stanisław. K 2929

UNIEWAŻNIAM kartę RKU — 11 nazwisko na nazwisko Fujarski Władysław. K 2930

UNIEWAŻNIAM wkładkę kontrolną zaświadczenie PRZZ Świdnica. Marciniak Eugenia. 3350

ZGUBIONO kartę rejestracyjną R. K. U. Tarnów oraz inne dowody. Gu Leopold. 3349

UNIEWAŻNIAM kartę rejestr. RKU kafle ewakuacyjne, odcinek zameldowania na nazwisko Palej Roman. K 2937

UNIEWAŻNIAM skradzioną książkę wojskową RKU Siedlce na nazwisko Zawadzka Marta, Siedlce. K 2938

UNIEWAŻNIAM zgubiony odcinek zamówienia, zaświadczenie WKSZ, zaświadczenie ulawnienia nr 94043 wydane przez WURP na nazwisko Grudzy Ryszard, Wrocław, Sikorskiego 11. 3366

UNIEWAŻNIAM legitymacje szkolne na nazwisko: Hołowska Marta, Sabat Maria, Jelenia Góra. K-2922

POSAD POSZUKUJĄ

FRYZJERKA damska poszukuje dokończenia praktyki. Zgłoszenia „Słowo Polskie" „Praktyka". 3167

BIEGŁA maszynistka wolna od zaraz. Zgłoszenia „Słowo" pod „Stazanna" 3356

INTELIGENTNA bezwzględnie uczciwa lat 27 poszukuje pracy na kilka godzin dziennie. Zgłoszenia „Słowo Polskie" pod „Praca". 3063

INTELIGENTNA, solidna pomacianka poszukuje posady gospodyni u kulturalnego pana. Oferty Kiosk prasowy, Kluczbarska 20/6. 3358

WOLNE POSADY

GOSPODYNI domowa (kulturalna i reprezentacyjna) lat 27—40 potrzebna od zaraz. Zgłoszenia w godzinach 16—18-tej w Hurtowni, Wrocław, ul. Kościuszki 38. 3353

POTRZEBNY krawiec zdolny — ma szynista. Szczytnicka 44 m. 5. 3330

LOKALE

5—6 pokojowego mieszkania do 11 p. na Dolnym Śląsku poszukuje Biuro ofrównieżu pilnie poszukuje. Oferty pod „Średniemiesto". 3329

ZAMIENIĘ 2 pokoje, nysza, kuchnia i pit. okolica Dworca Głównego, na 1 pokój z kuchnią i wygodami. Zgłoszenia „Bliskie tramwajów". 3337

PRACOWNIKOWI odnajmę pokoje z utrzymaniem przy klinikach. Wiadomość: Nerwika 13 m. 6. 3096

NAUKA

KURS kroju damskiego, dziecięcego, bielizny metodą konfekcyjną. Wpisy: Wrocław, Traugutta 58. 3327

RÓŻNE

PRZYJMĘ przepisywanie do domu — biura. Zgłoszenia „Słowo" „Ręczywana maszynistka". 3307

ODSTĄPIĘ zakład fryzjerski w dobrym punkcie z powodu podeszłego wieku. Wiadomość ul. Trzebnicka 26 kiosk. 3291

PRZYBLĄKANY pies wilczur Nr 2906, Ruska 19 piekarnia, po siedmiu dniach przechodzi na własność. 3307

MŁODY legawiec do odebrania do pięciu dni, Dzielkan Wrocław, Wito- 3040

ul. 40/32. 3040

WCZORAJ

Trzeba płacić

Zarząd Miejski powiedział sobie: czas wreszcie skończyć z bałaganem. Kasa nasza jest chuda, a obywatele winni nam się sporo pieniędzy. Musimy wyegzekwować należności. — Powiedział i zrobił. Na miasto wyruszą cała ekipa urzędników, którzy będą chodzili od mieszkania do mieszkania. Trudno złą będzie wykręcić.

Płacić będziemy zaległy podatek lokalowy. Wrocławianie tak się przyzwyczaili do niepłacenia tego podatku, że uzbierała się już spora sumka ponad 150 milionów zaległości.

Narazie Zarząd Miejski prag nie postąpić po ojcowsku. Nie będzie karał za zaniedbania, jedynie będzie prosił o płacenie. Gdy jednak to nie pomoże, wówczas sięgnie do środków drastycznych. Może więc zabrać ubranie, meble itp., dobrzy sobie odetki zwiozą.

Gwoli uspokojenia pragnę zaznaczyć, że podatek ten nie jest nawet taki duży, ale jeżeli ktoś sobie uzbierał go za dwa, trzy lata, to teraz trochę poczuje wydatek...

Moral z tego jest taki: podatki miejskie trzeba płacić. Wygodniej jest płacić w ratach, aniżeli naraz — to wiadomo, ale w ogóle nie płacić — to czasami nie jest bezpieczne.

Tuwiex

Notatnik wrocławski

✪ AUTOR „ZARAZY W GRENADZIE" Jan — Napomucem Miller bystapi jutro na Czwartkach literackim (o godz. 17 przy Pl. Nankiera 7 z piętro) z odczytem „Mirnate filomatyzmu". Wstęp — 20 zł.

✪ POINSZAJĄMY SIĘ CZŁONKOW NASZEJ REDAKCJI przy okazjudne pochodu Pierwszomajowego natrafiało na trudności. Kol. Wacowska w pewnej chwili zgłosiła do wniosku, że niepodobieństwem jest wydostać się z terenu przy trybunie na ul. Nowowiejskiej. A musiała jechać do redakcji aby zdać rezegę. Przybyła na czas, wsiadszy do... defilującej taksówki.

✪ W ZARNIKACH (przedmieście Wrocławia) „Czytelnik" zorganizował akademię Pierwszomajową. Referat wygłosił ob. Symonowicz, a w części koncertowej wziął udział Zespół Żywego Słowa „Czytelnika" oraz balet Zw. Zaw. Prac. Spółdzielczych. Prelegent i artyści potrzymali od mieszkańców Zarnika wiązanki kwiecia.

✪ NIE 6-GO LECZ 10-GO MAJA w wielkiej sali OKZZ odbędzie się Gazeta Mówiona „Słowa Polskie". Program ten sam, co na Gazecie Mówionej wczorajszej. Wstęp dla wszystkich członków Związków Zawodowych.

✪ WYSTAWA „Biblioteka naukowa w służbie społeczeństwa" otwarta jest codziennie od godz. 9 do 18 w salach Biblioteki Uniwersyteckiej (ul. Szajnochy 10).

✪ JAK Z SERA I MLEKA przyrządzać smaczne potrawy poucza się na pokazie wybitne specjalistki z Liceum Gospodarczego. Pokaz odbędzie się w kuchni Liceum (ul. Bossak Haukego 21) o godz. 17.

✪ POTWORNY OBRAZ przedstawia Alejo Lipowa na Krzykach. Przypomina rejestr przestępstw: krzewy są połamane, kwiaty poczywane. Żal patrzeć.

✪ KOŁO LIGI KOBIET przy Zarządzie Miejskim uchwaliło w dniu Święta Kobiety (8 marca) wpłacić gotówką za 1 godzinę pracy na cel pomocy dla kobiet i dzieci greckich. Uzbierano w ten sposób 23.721 złotych.

✪ OPIEKUNI PSÓW powinni nie co oszczędzać chodniki i pupile zdradzające ochotę do załatwywania się — odprowadzać na jesienie. Trzeba dbać o to, aby chodniki nie były zanieczyszczane.

✪ NOWA KSIĘGARNIA przybyła na naszemu miastu. Jest to Księgarnica Spółdzielcza „Placówka" przy ul. Stalina 86.

✪ DZIŚ MAMY dzień św. Floriana, patrona strażaków. Z tej okazji — zgodnie z tradycją — składamy naszym dzielnym strażakom wrocławskim najserdeczniejsze życzenia.

✪ PLENARNE POSIEDZENIE Komisji Dzielnicowej i z obwodu od będzie się jutro o godz. 17 w świetlicy Stazy Ochrony Obiektów przy ul. Kościuszki 12.

✪ WIELKI DZIEŃ obchodzi 8 maja Wrocławska Spółdzielnia Mieszkaniowa. Dnia tego do rytka mieszkańców w Czajtynie odamy będzie budynek przedszkola, pralnia mechaniczna i łaźni, wyremontowa nych w ramach czynu Pierwszomajowego. Uroczystość odbędzie się o godz. 11 przy ul. Tarnogórskiej 1.

Rozpowszechniamy książkę zwalczamy analfabetyzm

Rektor Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu prof. Stanisław Kulczyński otwierając w dn. 1 maja akademię, poświęconą tygodniowi „Książki, Oświaty i Prasy" w Auli politechnicznej zamknął ze:

— Zagadnienie to stanowi wiązany z dn. 3 maja, gdyż najtrwalszym elementem tradycji 3-majowej jest dzieło Komisji Edukacyjnej, która przetrwała okres zaskiej niemoty. Bieżący tydzień poświęcony jest hasłu zwalczania analfabetyzmu, upowszechnienia kultury czytelniczej i rozpowszechnianiu książki oraz zwiększenia ilościowej produkcji wydawniczej, na tym zaś odcinku świat nauki ma swój odcinek do wypełnienia.

Odżywianie żywnu narodowego upoczątkowało wielkie podniesienie kóżej ciekawą prelekcję wygłosił prof. Marian Jakóbiec, przypominając, że przed 158 laty, rozpoczęło ukształnienie z haseł Rewolucji Francuskiej dokonaliśmy w Polsce wielkiego dzieła. Dziś z perspektywy historycznej widzimy, że rzeczywistymy 3-Majowe były połowicznie i kompromisowe, ale zapoczątkowały one proces nad przebudową kraju, i w Polsce powstały wówczas 1-szy Ministerstwo Oświaty. Wielki myśliciel Engels pisząc o polskim 3-im maja podkreślił, „że sztandar wiązany z dn. 3 maja, gdyż najtrwalszym wyraz rozwinął się nad Polską". Dziś jeszcze czerpiemy soki z przestarzałych form uchwał 3-go maja, ale z ich ducha.

Zdłustrowawszy ciekawie cyframi olbrzymi rozwój szkolnictwa w dobie obecnej na wszystkich jego szczeblach, wzrost bibliotek, wielki zaturm oświatowy na wsi, rozwój czytelnictwa, zakończył słowami:

— Polska budująca swój nowy ład społeczny jest godnym spadkobiercą wielkiego dzieła krzewienia i upowszechniania oświaty. — Nic się zmienić z przeszłości a tylko właściwie odwróci i udostępni najszerszym warstwom narodu.

Część artystyczną wypełnili profesorowie Państw. Wyższej Szkoły Muzycznej.

Studenci czyszczą cegłę 15 maja

Na zebraniu wyborczym Zarządu Wydziałowego ZAMP-u przy Studium Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, ZAMP-owcy w dyskusji nad rezolucją Okręgowego Zarządu ZAMP-u w sprawie oczyszczania cegieł na Centralny Dom Młodzieży w Warszawie uchwalili jednogłośnie przeznaczyć dzień 15 maja br. na oczyszczanie cegieł na CDM w Warszawie.

ZAMP-owcy i Zarząd Wydziałowy przy SWF we Wrocławiu pragnie przez ten czyn dać przykład innym wydziałom Uniwersytetu i Politechniki w pracy nad odbudową i przebudową naszego Państwa Ludowego w marszu do zacjalizmu i wzywa do współzawodnictwa Wydział Lekarski.

Aby nie być zaczołanym

Trzy wielkie wystawy książki

trzeba zwiedzić we Wrocławiu

— Nie jest rzeczą przypadku, że dziś właśnie otwieramy Wystawę Książki Polskiej na Rynku Ratuszu Wrocławskim. Jest ona małym zaczątkiem wielkiej Wystawy, którą oglądać będziemy we Wrocławiu w roku 1958, a która podsumuje nasze osiągnięcia na polu oświaty i kultury.

Tymi słowami zaczął wojewoda Szlapczyński, swe przemówienie, wygłoszone z okazji otwarcia Wystawy Książki Polskiej zorganizowanej w ramach Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy.

„Dziś dążeniem naszym jest — mówił wojewoda — by sprawy kultury i oświaty interesowały każdego człowieka pracy, a wyżłki nasze w tym kierunku są przedstawione na tej Wystawie." Apelem do młodzieży, by czytała książki i by książka stała się jej przyjacielem zakończył wojewoda swą mowę i przeciął wstęgę.

Wystawa Książki Polskiej w Ratuszu, zorganizowana staraniem Miejsk. Komitetu Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy, na czele którego stoi przewodniczący MRN ob. Edward Paszke, obejmuje w ogólnym zarysie wszystkie działy książki. Na stoiskach widzimy prace dotyczące zagadnień politycznych, społecznych, technicznych, przyrodniczych, lekarskich, sportowych, dla dzieci itp. Osobny dział tworzy literatura piękna. Książki są specjalnie dobrane, od ściśle naukowych do najbardziej przystępnych, popularnych. Dwa kioski poczują, nam, jak powinna wyglądać i co powinna zawierać księgarnia społeczna i biblioteka publiczna.

W osobnych gablotach cykl — od rękopisu do oprawionej książki — ilustruje nam powstanie książki. Szereg cyfr i wykresów przedstawia nasz czteroletni dorobek na polu wydawniczym i na odcinku czytelnictwa. Wystawa w Ratuszu, na której znalazło się około 5 tys. eksponatów książkowych powinna każdego zainteresować.

Równocześnie z otwarciem Wystawy Książki na Ratuszu nastąpiło otwarcie wystawy książki radzieckiej urządzonej przez Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, przy otwarciu zwiedził wydział Wojewoda Szlapczyński, prezes Paszke i liczni zaproszeni goście, do których przemówił rektor Uniwersytetu i Politechniki prof. Stanisław Kulczyński.

— Książka radziecka — mówił rektor — jest tą zwycięską książką, która potrafiła zdobyć sobie olbrzymie nakłady i dotrzeć do szerokich mas. Jest równocześnie instrumentem, sytu nalizującym wszystkie zdobycze kulturalne i społeczne. Dla nas jest ona pomocą w wykonaniu naczelnego postulatu — wzajemnego poznania się i rozbudowy przyjaźni polsko-radzieckiej".

„Wystawa książki radzieckiej obejmuje cztery działy: naukowy, literaturę piękną, przekłady na język polski i dział czasopism. Ogółem zawiera ponad 1000 eksponatów, estetycznie rozmieszczonych w gablotkach, w tej liczbie 100 przekładów na język polski, wydanych w latach 1944 — 1949 w Polsce. Wystawa mieści się w Klubie TP PR (Rynek 6, I piętro).

Trzecia z kolei wystawa książki, to „Wystawa Książki Marksistowskiej" urządzona przez Rob. Spółdz. Wyd. „Prasa", na Podwale Świdnickim Nr 28. Otwarcia dokonał redaktor naczelny „Gazety Robotniczej" Tadeusz Galiński.

Wystawa obejmuje przekłady literatury marksistowskiej na język polski i obrazuje nam myśl marksistowską od Manifestu Komunistycznego do dzisiaj. Całokształt myśli tej umieszczone są na niej dzieła, zawierające wypowiedzi klasyków marksizmu o Polsce.

Wrocław w ramach Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy otrzymał trzy ciekawe wystawy, które nawzajem się uzupełniają. Wycieczki szkolne powinna Tysiąc młodzieży na bliższe zapoznanie się z osiągnięciami na polu wydawniczym, a należy coś kiwać, że i całe społeczeństwo wrocławskie skorzysta ze sposobności by obejrzeć te wystawy.

T. T.

Wielki kiermasz

Oddział Dolnośląski Związku Dziennikarzy urządza w niedziele na Małym Stadionie Olimpijskim wielki Kiermasz. Sprzedawane będą książki i czasopisma, a prócz tego czeka wszystkich moc rozrywek, bo i Gazeta Mówiona i występy artystyczne i loteria i poczta francuska i moc rzeczy dla dzieci. Teatr, film, radio, balet, śpiew erkiera oraz popisy gimnastyczne — wszystko będzie do dyspozycji. I bufet też.

Służą przykładem wszystkim

Patroni z Placu Solnego

Każdą szkołą opiekuje się warsztat pracy

Zbitytę szkołę do życia, do warsztatów, związać ją mocno z klasą robotniczą i masami chłopskimi. Oto zadania, które spełnić mają pow stałe przy wszystkich szkołach we Wrocławiu szkolne komitety opiekuńcze. Z zadań tych komitety wy ciągnęły wnioski organizowania spotkań młodzieży szkolnej z robotnikami, aby młodzież mogła poznać tworzącą pracę robotniczą przy warsztacie, maszynie i na budowie.

Aby młodzież nauczyła się szanować klasę robotniczą i należycie ją oceniać.

Komitet opiekuńczy bierze żywy udział w życiu szkoły przez delegowanie robotników na uroczystości szkolne. Pomaga szkole w przeprowadzaniu remontu, urządzania warsztatów szkolnych, itd. Bierze czynny udział w dożywianiu młodzieży, organizowaniu wycieczek, kolonii letnich, otwieraniu bura i internatów.

Należy podkreślić, że szkolne komitety opiekuńcze powstałe zostały do życia zarządzeniem Ministra Oświaty, a nad ich działalnością czuwają partie polityczne i organizacje społeczne.

Wszystkie szkoły we Wrocławiu mają swoje komitety opiekuńcze.

Liceum Handlowo-Administracyjnym zaopiekował się Resort Techn. Zarządu Miasta. Patronat nad Liceum Technicznym Budowlanym objęła RSW „Prasa". Szkoła Zawodowa Nr 2 — jest pod patronatem Państwowej Fabryki Mydła i Glicerynyi; III Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące — Dyrekcji Dróg Wodnych; I Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące — Dworzec Wrocław Nadodrze, Szkoła RTPD — RWS „Prasa" i Zarząd Miejski. Liceum Ogólnokształcące — DOKP; Liceum Pedagogiczne — Związek Samopomocy Chłopskiej; Liceum Budowlane — PPB; Liceum Elektryczne — Państwowa Fabryka Obrabiarek; Liceum Ogólnokształcące przy ul. Parkowej — Państwowa Fabryka Jedwabiu, Szkoła Powszechna Nr 1 — Państwowa Fabryka Wodomierzy, Szkoła Powszechna Nr 7 — Superfosfat.

Pafawag zaopiekował się Szkołą Powszechną Nr 18 i 28 „Archimedes" — Szkoła Nr 19 MZK — Szkoła Nr 16 i 30, PMT — Szkoła Nr 34.

Trudno wymienić wszystkie komitety Opiekuńcze powstałe we Wrocławiu. Na specjalne jednak wyróżnienie zasługuje Komitet Miejskiego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego na placu Solnym, opiekujący się Średn. Szkołą Zawodową Nr 4 przy ul. Prądzyńskiego 22.

Robotnicy przedsiębiorstwa w ramach czynu 1-szo Majowego ofiarowali szkole pełne wyposażenie świetlicy szkolnej. A mianowicie: 6 stołów świetlicowych, stół ping-pongowy, siedmiolampowy radioodbiornik, 18 gier świetlicowych, odcinki opłaconej prenumeraty rocznej czasopism młodzieżowych, jedną szafę oszklioną i dwie etażerki. Oprócz tego 12 uczniów otrzymało jako podarek od robotników buty czeskie, komplety bielizny i pończochy. 12 uczniów uzyskało stypendium gi w wysokości 3.300 zł każda. Komitet przekazał szkole i stypendium ponad — 2.000 zł.

Niestety, nie wszystkie jeszcze szkolne komitety opiekuńcze zaczęły pracę na terenie szkoły. A szkoła, to życie dzieciaka, to pomoc w tym terenie zrobić.

Przedstawiciel ZMP zarządu dzielnicowego przy Średniej Szkole Zawodowej Nr 4, dziękując robotnikom przedsiębiorstwa za daty przy rzeki w imieniu młodzieży wzmoc pokinął wszystkim komitetom i rodzicom pracę opiekę dług wdzięczności względem klasy robotniczej.

(Jur)

Prof. Smoleński prorektorem Politechniki Wrocławskiej

W związku z wygasającem kadencji Prorektora Politechniki we Wrocławiu, zasłużonego profesora, wybitnego naukowca z zakresu kolejnictwa inż. Kazimierza Zipsera — na stanowisko tym zastępstwo nastąpiło.

Od dn. 1 maja br. objął urzędowanie nowomianowany Prorektor prof. Dionizy Smoleński, wybitny specjalista w dziedzinie technologii materiałów wybuchowych.

Prof. Smoleński był we Wrocławiu od samych początków na szej Politechniki i położył wiel ki zasługi przy uruchomieniu uczelni. Po powstaniu warszawskiego, Niemcy wywieźli przez Niemców do Wrocławia, tu przebył ciężki okres bombardowań i obłężenia miasta, a natychmiast po jego wyzwoleniu współpracował z ekipą pionierską powołującą do życia obecnie wyższe uczelnie.

Trudno o trafniejszy wybór kierownika tak ważnej dla kraju placówki jaką jest wspania le odradzająca się Politechnika we Wrocławiu.

Wszystkie instytucje kulturalne działają dla Tygodnia Książki, Oświaty i Prasy

W woj. wrocławskim odbędą się w ramach Tygodnia m. in. następujące imprezy:

Radio nada specjalne audycje poświęcone książce i propagandzie czytelnictwa. Audycje te obejmą rozmowy z czytelnikami gazet i książek, rozmowy z korespondentami fabrycznymi, rozmowę z listonoszem wiejskim, audycję artystyczną. SPÓŁDZIELNIA „CZYTELNIK" zorganizuje trzy propagandowe przez urządzanie: spotkań autorów z czytelnikami, wieczorów „Żywego Słowa", „Gazety mówionej", wystaw książek, odczytów w świetlicach.

ZWIĄZEK LITERATÓW weźmie udział w urządzanych wystawach książek. Członkowie Związku będą wygłaszać na wystawach prelekcje i zaopatrywać w autografy swe utwory, ponadto zaś — zamieszczać w miejscowej prasie feletony, związane z problemami oświaty i czytelnictwa. LITERACI wezmą udział w imprezach, kulturalnych po wiskach, szkołach i fabrykach.

Prócz otwartej wczoraj wystawy książki w Ratuszu, 3 lub 4 dni, nastąpi otwarcie wystawy książki w Pafawagu.

ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI ZW. DZIENNIKARZY organizuje:

1. Gazetę Mówioną we wszystkich wersjach z czeką artystyczną (śpiew, orkiestra, tańce ludowe, występy artystów dramatycznych, odczytywanie dzieci studyczami; dla starszych — dary w postaci książek i czasopism);

2. cztery występy zespołu redakcji „Słowa Polskiego" w „Gazecie Mówionej" — z częścią artystyczną i prelekcjami na temat techniki powstawania gazety i książki. (dwa razy w Wrocławiu, dwa razy w Jakuszowie „Słowa" oraz w świetlicy OKZZ; następne w Wałbrzychu i Jeleniej Górze;

3. wieczór „Żywego Słowa" w Polanicy Zdroju, („Gazeta Mówiona" dla wczasowiczów), połączony z częścią artystyczną;

4. „Kiermasz książki i gazety" na Małym Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu;

5. prasówki w szkołach.

W imprezach urządzanych w ramach Tygodnia, wystąpią Państwowy Teatrów Dolnośląskich ob. Szletyński zadeklarował udział miejscowych aktorów. Zarówno w świetlicach wiejskich jak i fabrycznych odbędą się wieczory, urozmaicone występami wybitnych sił artystorskich.

Zgon sędziego Kowalskiego

Przy swoim biurku w Sądzie Grodzkim we Wrocławiu zmarł na atak serca około godz. 12 w południe sędzia wydziału cywilnego, Adam Kowalski.

Gdy do pokoju weszli koledzy, zastali zmarłego zemdlone go i wobec tego wezwali lekarza, ale nie zdążył on już uratować nieszczęsnego życia.

Sędzia Adam Kowalski została w szczery żal po sobie i nieoczekiwaną jego śmierć koledzy odczuli bardzo boleśnie.

KINO IMPREZA

TEATRY

TEATR WIELKI, godz. 19.30 „Madame Butterfly" — premiera.

TEATR POPOLARNY, godz. 19.3. „Romans z wodewilu".

TEATR MŁODEGO WIDZA, ul. Rzeźnicza 12, godz. 18.30 „Książka z obrazkami" — przedstawienie dla młodzieży.

FOTOPLASTIKON, ul. Świdnicka 54, wyświetla codziennie od godz. 9-tej do 22-giej „Indie".

WYSTAWY

WYSTAWA PORTRETÓW PRZODOWNIKÓW PRACY przy ul. Świdnickiej nr 28, otwarta codziennie od godz. 13-tej do 18-tej.

WYSTAWA KSIĄŻKI POLSKIEJ w Ratuszu — codziennie od godz. 8-mej.

WYSTAWA KSIĄŻKI RADZIECKIEJ W TP, Rynek 6.

WYSTAWA KSIĄŻKI MARKSISTOWSKIEJ Spółdz. Wyd. „Prasa", Podwale Świdnickie 28.

WYSTAWA „BIBLIOTEKA NAUKOWA DZIAŁACZOWI POLITYCZNO-OŚWIATOWEMU" — w Bibliotece Uniwersyteckiej, Szajnochy 10, otwarta codziennie od godz. 9-tej do 19-tej.

Wstęp na wszystkie wystawy bezpłatny.

KINA

Seanse we wszystkich kinach o godz. 18, 18, 20.

„ŚLĄSK" — ul gen. Świerczewskiego 67. „Opowieść o prawdziwym człowieku".

„WARSZAWA" — ul. Fredry 16, „Przecieruch".

„SCALA" — ul. Mikołaja 27 — „Rzym miasto otwarte" 18,14 i 20,30.

„POLONIA" — ul. Żeromskiego 51, „Dziewczę z północy"

„PIONIER" — ul. Stalina 71, „Statek pułapka" pocz. o godz. 18 i 11.

Program Aktualnosci — godz. 18, 20 i 21 — Czyn 1-szomajowy — Recital Szopenowski — Wieliczka.

„TĘCZA" — ul. Kościuszki 177 — „Ulice trzęsie zbrodni".

„FAMA" — Pole Pole — „Dusze czarnych" (czynne w czwartki, piątki, soboty i niedziele).

ŚWIETLICA FILMOWCÓW — Oławska 10 — godz. 16, 18 i 20 — „Trzyletni plan gospodarczy" — dodatek — kreskówka.

Nocne dyżury aptek

Pod „Bocianem", ul. Łokietka 11
„ „Gołębziem", Pułaskiego 16
„ „Mesum", Partyzantów 25
Stara Apteka, Rynek 6.

DYŻURY POGOTOWIA CHIRURGICZNEGO: dziś Szpital św. Jerzego ul. W. Witosa 22/28 (tel. 25-67).

Redaktor Naczelny: Stanisław Ziemak. F-16106 Wydawca: Sp. Wydawniczo - Oświatowa „Czytelnik"
Adres Redakcji i Wydawnictwa: Wrocław, ul Oławska 10/11 tel Redakcji 27-55, tel. Wyd. 27-54 Red. Naczelny przyjmuje w poniedziałek, środy i piątki od godziny 12-ej do godz. 13-ej.
Sekretarz Redakcji codziennie od 11 — 13. Redakcja za dział ogłoszeń nie odpowiada Prenumerata z odbiorem na miejscu 120 złotych miesięcznie z przesyłką pocztową 135 złotych.
z odnoszeniem do domu 170 złotych PKO Wrocław Nr VIII 13-62. Druk Sp. Wydaw niczo - Oświatowa „Czytelnik", Wrocław, ul. Oławska 10/11.